

KNJIGE

Dr. JOSIP FLORSCHUTZ:
"GRAMATIKA
HRVATSKOGA JEZIKA"
(Ex libris, Zagreb, 2002.)

**Nezaobilazno
jezikoslovno
djelo**

Danas gotovo zaboravljena, Florschutzova gramatika - pisana za ženski licej, preparandije i više pučke škole - godinama je smatrana jednom pod ponajboljih hrvatskih gramatika. Sastavljena na razini tadašnjih gramatičarskih znanja, usto didaktički i metodički prilagođena gimnazijalcima, bila je ključni udžbenik za učenje hrvatskoga jezika. U dotad dominirajućoj maretičevskoj (vukovskoj) koncepciji standardnoga jezika, ona je izborom građe - umjesto narodne književnosti - slijedeći zakonitosti i tradiciju hrvatskoga jezika, dala prednost tekstovima umjetničke književnosti.

Florschutzova gramatika je doživjela tri izdanja: 1905., 1907., 1917. i 1923. s time da su dva posljednja izdanja doživjela promjene. Tako je promijenjen naslov u *Gramatiku hrvatskoga ili srpskoga jezika za srednje i slične škole*, dok je izdanje iz 1943. objavljeno pod naslovom *Hrvatska slovnica: za srednje škole*, i to korijenjskim pravopisom.

Inače, Josip Florschutz rođen je 1864. u Osijeku; u Beču je studirao germanistiku, slavistiku, poredbenu lingvistiku i glazbu. S državnim stipendijom naći će se u Leipzigu gdje sluša sanskrt i poredbenu gramatiku indoeuropskih jezika; u Litvi istražuje litavski jezik da bi 1908. godine u Zagrebu utemeljio Katedru za poredbeno indoeuropsko jezikoslovlje. Umro je u Zagrebu 1916., a osim gramatike - važne za razumijevanje i normiranje hrvatskoga jezika, mnogo više no što se to danas priznaje! - nije ostavio većih priloga, premda neki, kao i gramatika, i danas imaju svoju duboku znanstvenu opravdanost i utemeljenost. Tim više što sustavnost, jasnoća (deskriptivnost) i metodičko-didaktička preglednost i danas mogu poslužiti kao vrijedan uzor.

Zato je *Ex libris*ov pretisak, s naputkom **Ranka Matasovića**, dobrodošao kako bi se kulturna, a posebice lingvistička, javnost upoznala s nezaobilaznim djelom u razumijevanju hrvatske jezikoslovne i normativne tradicije i baštine.

I.J. BOŠKOVIĆ